

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3243/2021. (VI. 4.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 41.Pkf.632.975/2019/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésre irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, amelyben az Alkotmánybíró-ságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte a Fővárosi Törvényszék 41.Pkf.632.975/2019/7. számú végzésének a 11075/Ü/189/2019/2. számú közjegyzői végzésre kiterjedő hatály-lyal az alaptörvény-ellenesség megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megje-lölt végzések ellentétesek az Alaptörvény R) cikkével, T) cikkével, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, a 15. cikk (4) bekezdésével valamint a 18. cikk (3) bekezdésével.
- [2] 1.1. Az indítvány és a rendelkezésre álló közjegyzői és bírósági végzés alapján az alkotmányjogi panasz alapjá-ul szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó, 2019. január 25-én mint végrehajtást kérő az adóssal szemben – jogi képviselője útján – vég-rehajtási záradék kiállítását kérte a közjegyzőtől. Az indítványozó jogi képviselője az elektronikus ügyintézésről és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényre (a továbbiakban: Eüitv.) hivatkozva elektronikus úton (hivatali kapu) terjesztette elő a kérelmet.
- [4] A közjegyző a 11075/Ü/189/2019/2. számú végzésével a kérelmet a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 31/E. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Vht. 12. § (2) bekezdése alapján visszautasította. Végzése indokolásában hivatkozott többek között a Vht., a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) és a közjegyzői ügyviteli szabályzatról szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet [a továbbiakban: régi Kűsz., amelyet 2020. január 1. napjával hatályon kívül helyezett a 29/2019. (XII. 20.) IM rendelet] rendelkezéseire, továbbá az Eüitv., illetve az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet szabályaira.
- [5] Rámutatott arra, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alapján a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérel-met a jogszabályban meghatározott formában és példányszámban előterjesztett nyomtatványon lehet előter-jeszteni, melyhez mellékelni kell a régi Kűsz. 45/A. §-ában foglaltaknak megfelelő formában és példányszám-ban a végrehajtandó okiratot, illetve az ügy jellegéből eredően további mellékleteket. Minderre tekintettel azt állapította meg, hogy a jogalkotó a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem esetében fenntartotta a papíralapú formát, így ezen kérelem előterjesztésekor az Eüitv. 8. § (2) bekezdése alapján az elektronikus ügyintézésnek nincs helye.
- [6] Arra a megállapításra jutott, hogy a kérelmet akkor is vissza kellene utasítani, ha egyébként a jogalkotó egyér-telműen lehetővé tette volna az elektronikus utat a jelen eljárás megindítására, ugyanis a végrehajtást kérő által pdf formátumban csatolt közjegyzői okirat egyszerű másolata nem felel meg a közokirat fogalmának, így a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében foglaltak nem állnak fenn, ugyanis a kérelem mellékleteként csatolt egyszerű másolat nem tartalmazta a kiállító közjegyző minősített elektronikus aláírását, az nem minősül közokiratnak.
- [7] Mindezekre figyelemmel azt állapította meg, hogy a jogi képviselővel rendelkező végrehajtást kérő kérelme hiányos, mert kérelmét papírfomátumban nem terjesztette elő, nem csatolta a végrehajtási záradék nyomtat-ványt megfelelő példányszámban, a végrehajtandó okirat két hiteles kiadmányát, vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara levéltára által kiállított két db hiteles másolatát, illetve ezen közokiratok egyszerű fénymá-solatait két példányban. Erre tekintettel a Vht. 31/E. § (1) bekezdésén keresztül érvényesülő Vht. 12. § (2) bekez-dése alapján hozta meg határozatát.

- [8] A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 41.Pkf.632.975/2019/7. számú végzésével a közjegyző végzését helybenhagyta. A végzés indokolásában a törvényszék kimondta, hogy álláspontja szerint a közjegyző döntése helytálló, azonban – bár a kérelem elbírálása során irányadó jogszabályi rendelkezéseket helyesen hívta fel –, azokat tévesen értelmezte és alkalmazta, így határozatát a másodfokú bíróság az alábbi eltérő indokolás mellett hagyta helyben.
- [9] A Fővárosi Törvényszék rámutatott, hogy az Eüitv. 1. § 17. g) pontja értelmében elektronikus ügyintézészt biztosító a közjegyző is. E törvény 10. §-a az elektronikus ügyintézés módjáról rendelkezik. Ezen jogszabályi rendelkezésekből, továbbá az Eüitv. 8–9. §-aiból egyértelműen megállapítható, hogy a közjegyző elektronikus ügyintézészt biztosító szerv, aki az ügyfelekkel történő elektronikus ügyintézészt köteles biztosítani a 10. §-ban meghatározott módon, kiemelve, hogy az ügyfél jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles.
- [10] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság osztotta a végrehajtást kérőnek azon álláspontját, miszerint a végrehajtás elrendelése (végrehajtási záradék kibocsátása) iránti kérelem nem olyan eljárás, amely során az ügyfél személyes jelenléte vagy valamely okiratok másként nem pótolható benyújtása elengedhetetlen. Erre tekintettel megalapozottan utalt arra a végrehajtást kérő a fellebbezésében, hogy téves az a közjegyzői álláspont, miszerint a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem tekintetében elektronikus ügyintézésnek helye nincs.
- [11] Ugyanakkor a régi Kúsz. 45/A. § (3) bekezdése értelmében „[h]a a fél végrehajtás elrendelése iránti kérelméhez nem csatolja a végrehajtás alapjául szolgáló közjegyzői okirat hiteles kiadmányát vagy annak nem hiteles másolatát, azt a közjegyző kérelemre a hiteles kiadmány és nem hiteles másolat készítésére irányadó szabályoknak megfelelően – az eljárás lefolytatásához szükséges számban – maga készíti el”.
- [12] A Fővárosi Törvényszék rámutatott, hogy a rendelkezésre álló iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a végrehajtást kérő a záradékolni kért közjegyzői okirat hiteles kiadmányát nem csatolta, és annak nem hiteles másolata csatolására sem került sor. Megalapozottan utalt arra a közjegyző a végzésében, hogy a végrehajtást kérő részéről a közjegyzői okirat egyszerű másolatának csatolására került sor, amely nem ugyanaz, mint a nem hiteles másolat. Az iratokból az is megállapítható, hogy ezen hiányosság ellenére a végrehajtást kérő végrehajtási záradék kibocsátása iránti kérelmében nem kérte, hogy a közjegyző a hiteles kiadmány és nem hiteles másolat készítésére irányadó szabályoknak megfelelően az eljárás lefolytatásához szükséges számban azokat készítse el. Erre tekintettel megállapítható, hogy a jogi képviselővel eljáró végrehajtást kérő kérelme hiányos, így a Vht. 12. § (2) bekezdésének alkalmazása indokolt.
- [13] 2. Az indítványozó az eljárás során hozott közjegyzői és törvényszéki végzés alaptörvény-ellenességnek a megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján.
- [14] Az indítványozó úgy vélte, hogy a közjegyzői és a törvényszéki végzés sérti a hatékony jogorvoslathoz és a jogbiztonsághoz való jogot (a jogforrási hierarchia megsértése révén). Az indítványozó álláspontja szerint ugyanis a támadott határozatok sértik a jogszabályi hierarchiát, mivel a régi Kúsz. szabályait helyezték előtérbe az Eüitv. rovására. A tisztességes bírósági eljárás sérelmét azzal is indokolta az indítványozó, hogy az eljárás tisztességtelensége vezetett a kérelem visszautasítására, a közjegyzői és a törvényszéki végzés sérti az „önkényes mérlegelés tilalmát”, és utóbbi az indokolt bírói döntéshez való jogot is.
- [15] Tulajdonjogának megsértését is állította az indítványozó, mivel nem érvényesíthette anyagi értéket kifejező követelését a rendelkezésére álló a közjegyzői okirat alapján az értékőrző folyósítás körében.
- [16] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenképp az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [17] Az Abtv. 27. §-a (1) bekezdése értelmében a bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza. A törvény szövegéből az következik, hogy a bírói döntések közül csak a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező döntések ellen van helye alkotmányjogi panasznak {3092/2020. (IV. 23.) AB végzés, Indokolás [24]–[25]}.
- [18] A tárgyi ügyben azt állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy a támadott határozatok nem minősülnek a végrehajtási eljárás érdemében hozott, illetve azt befejező végzésnek. Ezzel szemben a végrehajtási eljárás során

hozott döntések, amelyek ellen viszont nincs helye alkotmányjogi panasz előterjesztésének {3092/2020. (IV. 23.) AB végzés, Indokolás [35]}.

- [19] Az Alkotmánybíróság végezetül megjegyzi, hogy az indítványozó nem volt elzárva attól, hogy a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelmét – akár az alkotmányjogi panasz előterjesztése mellett – a törvényszék által vázolt módon ismételt előterjessze, amennyiben annak jogszabályi feltételi fennállnak.
- [20] Az Alkotmánybíróság továbbá rámutat, hogy közjegyzői és bírósági hatáskörbe tartozó kérdés az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatok joghatásainak a mérlegelése.
- [21] 4. Az Alkotmánybíróság, tekintettel arra, hogy a támadott határozatok nem tekinthetőek az ügy érdemében hozott, illetve bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek, az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 18.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/203/2020.

